

28 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în următoarea componență:

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Liliana Catan

Iurie Diaconu

Elena Covalenco

Ion Guzun

a judecat în ședință, fără participarea părților, recursul ordinar declarat de inculpat, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 noiembrie 2016, în cauza penală în privința lui

Vieru Vladislav xxx, născut la xx.xx.xxxx,
originar și domiciliat în sat. xxx, r-nul xxx,

Termenii de examinare a cauzei:

Prima instanță: 18.02.2016 - 13.07.2016;

Instanța de apel: 19.09.2016 - 18.11.2016;

Instanța de recurs: 01.02.2017 - 28.03.2017;

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni din 13 iulie 2016, Vieru Vladislav a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 27, 187 alin. (2) lit. d), e) Cod penal stabilindu-i-se pedeapsa cu închisoare pe termen de 5 (cinci) ani.

Conform art. 85 alin. (1) Cod penal, la pedeapsa stabilită s-a adăugat prin cumul parțial, pedeapsa stabilită prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 septembrie 2015, fiindu-i numită lui Vieru Vladislav pedeapsa definitivă de 5 (cinci) ani și 2 (două) luni închisoare, fără amendă, cu ispășirea acesteia în penitenciar de tip închis.

2. Pentru a pronunța sentința s-a reținut că Vieru Vladislav, la 04.11.2013, în jurul orei 11:00, având intenția sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, fiind în stare de ebrietate alcoolică, intenționat a pătruns în domiciliul ce aparține Elizavetei Guzun, situată în satul xxx, raionul xxx, unde aceasta se afla de una singură, și urmărind scopul sustragerii bunurilor acesteia, a început a o lovi cu pumnii peste diferite părți ale corpului, concomitent, cerând bani de la Guzun Elizaveta. Apoi, în continuarea intenției sale infracționale, pentru a o determina pe Guzun Elizaveta să-i dea banii solicitați i-a mai aplicat câteva lovituri cu pumnii peste diferite părți ale corpului, cauzându-i vătămări neînsemnate, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 119 din 13.07.2015.

După ce Vieru Vladislav s-a convins că partea vătămată nu dispune de banii ceruți, nerealizând până la capăt intenția sa infracțională, din circumstanțe ce nu depind de voința acestuia, a părăsit locul comiterii infracțiunii.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Ion Gumeniuc în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu achitarea inculpatului din motivul lipsei în acțiunile lui a elementelor constitutive a infracțiunii incriminate.

În motivarea apelului a invocat :

- inculpatul atât la urmărirea penală cât și în timpul cercetării judecătorești a indicat, că într-adevăr la 04.11.2013, în jurul orei 11.00, el a fost în casă la nașa sa Guzun Elizaveta, însă infracțiunea incriminată lui nu a comis-o. Consideră că Guzun Elizaveta, fiind în stare de ebrietate, posibil a căzut, astfel singură cauzându-și vătămări, și neînțelegând ce s-a întâmplat îl învinovățește pe el, faptul dat fiind confirmă prin însuși încheierea întocmită pe urme fierbinți la 12.11.2013 de către șeful de post „Onești” Victor Braghiș;

- acuzarea, contrar art. 8, 26 alin.(3), 389 alin.(2) Cod de procedură penală, este bazată în exclusivitate pe declarațiile pretinsei părți vătămate Guzun Elizaveta;

- la etapa urmăririi penale au fost comise erori procesuale de drept, care potrivit art. 251 alin. (1) Cod de procedură penală atrag după sine încetarea procesului penal. Astfel, în plângerea din 20.12.2014 Guzun Elizaveta expres solicită atragerea la răspundere a lui Vieru Vladislav, logic reieșind că ultimul deja din acea zi avea calitatea procesuală de bănuț, în realitate fiind recunoscut în această calitate prin ordonanța Organului de Urmărire Penală din 04.05.2015, iar sub învinuire a fost pus la 31.07.2015, adică după expirarea termenului de trei luni, cum este prevăzut în art.63 alin.(2) Cod de procedură penală;

- conform materialelor cauzei, plângerea prin care Guzun Elizaveta s-a adresat către organele de poliție, solicitând atragerea la răspundere a lui Vieru Vladislav, a fost înregistrată la Inspectoratul de Poliție Strășeni la 05.11.2013. În rezultatul cercetării „petiției” și audierii tuturor persoanelor, prin încheierea din 12.11.2013, de către șeful de post „Onești” căpitan de poliție Victor Braghiș a fost dispusă "încetarea verificării în continuare a materialului în legătură cu neconfirmarea faptelor", în aceeași zi încheierea fiind aprobată de către Șeful IP Strășeni. Necătând la acest fapt, la 17.01.2015, peste un an și două luni, fără a anula încheierea din 12.11.2013, pe același caz a fost pornită prezenta cauză penală, cu audierea din nou doar a unor din persoanele anterior vizate, cu punerea sub învinuire a lui Vieru Vladislav și expedierea cauzei în instanța de judecată. Încheierea menționată a fost anulată prin ordonanța procurorului raionului Strășeni, doar la 12 august 2015, adică deja după audierea tuturor persoanelor vizate în dosar, după punerea sub învinuire a lui Vieru Vladislav, cu încălcarea prevederilor alin. (4) art. 287 Cod de procedură penală;

- procesul penal urmează a fi încetat pe motiv că încheierea de încetare a verificării în continuare a plângerii cet. Guzun Elizaveta, se echivalează cu o hotărâre

judecătorească irevocabilă și reprezintă autoritatea lucrului judecat, care nu permite declanșarea unei noi proceduri cu privire la aceeași faptă și aceeași persoană.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 noiembrie 2016, s-a dispus respingerea apelului declarat ca nefondat cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea poziției sale, instanța de apel a indicat că deși inculpatul vina în comiterea infracțiunii imputate nu a recunoscut, faptul comiterii acțiunilor infracționale este dovedit prin declarațiile părții vătămate Guzun Elizaveta, martorilor Borcilă Eugenia, Proca Claudia, Bebea Margareta, Oprea Ecaterina, Anastase Vasile, Pătrinichi Larisa, Bebea Sergiu, Braghiș Victor precum și prin raportul de expertiză medico-legală nr. 119 din 13 iulie 2015, potrivit căruia Elizavetei Guzun i-au fost depistate echimoze pe frunte, nas, ochi – care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, duc la dereglarea sănătății până la 6 zile și în comun cât și separate, se califică ca vătămare neînsemnată (f.d. 37 verso);

Colegiul a constatat că instanța de fond, cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității raportată la declarațiile date în ședința de judecată și probele administrate, a stabilit o corectă situație de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatului Vieru Vladislav încadrarea juridică corespunzătoare și anume art. 27, 187 alin.(2) lit. d), e) Cod penal, după semnele calificative: *tentativă de jaf, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșit prin pătrunderea în locuință, cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viață și sănătatea persoanei.*

Referitor la argumentul apărării cu privire la erorile de drept comise la faza de urmărire penală, nemijlocit la calcularea termenului de stabilirea statutului de bănuț din momentul pornirii urmăririi penale, Colegiul le-a considerat eronate, deoarece norma art.63 alin.(1) Cod de procedură penală, indică că bănuțul este persoana fizică față de care există anumite probe că a săvârșit o infracțiune până la punerea ei sub învinuire și persoana poate fi recunoscută în calitate de bănuț inclusiv și prin ordonanța de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuț, iar prevederile art.63 alin.(2) Cod de procedură penală, stipulează termenul deținerii persoanei în calitate de bănuț de 3 luni, care poate fi prelungit cu acordul Procurorului General și adjuncților săi mai mult de 6 luni.

Astfel, instanța de apel, din materialele cauzei a constatat cu certitudine, că Vieru Vladislav a fost recunoscut în calitate de bănuț prin ordonanța de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuț la 04.05.2015 (f.d.63, vol.I), iar prin ordonanța din 31.07.2015 (f.d.72, vol.I) a fost pus sub învinuire, deci au fost respectați termenii procedurali în interiorul cărora au fost efectuate acțiunile de urmărire penală.

Cu referință la existența încheierii din 12.11.2013 emisă de către șeful de post Onești căpitan de poliție Victor Braghiș, potrivit căreia a fost dispusă încetarea verificării în continuare a materialului, care ulterior a fost aprobată prin semnătura

Șeful IP Strășeni, Colegiul a menționat că instanța de fond a atestat că prin ordonanța procurorului din 12.08.2015, aceasta a fost anulată, hotărârea fiind în vigoare, nefiind contestată în cadrul urmăririi penale de către persoanele interesate în vederea legalității emiterii ei. Însă, contrar prevederilor art. 251 alin.(2, 4) Cod de procedură penală, atât inculpatul cât și avocatul acestuia, în cadrul efectuării urmăririi penale au avut reala posibilitate de a invoca pretinsele încălcări în vederea constatării nulității actelor procedurale numite în cererea de apel și anume ordonanța procurorului raionului Strășeni din 12.08.2015, ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuț și a ordonanței de punere sub învinuire, drept de care aceștia nu s-au folosit la etapa respectivă.

În circumstanțele descrise Colegiul a considerat că decad suspiciunile precum că, la examinarea cauzei a fost încălcat principiul non bis in idem, care prezumă că, nimeni nu poate fi urmărit sau pedepsit penal de către jurisdicțiile aceluiași stat pentru săvârșirea infracțiunilor pentru care a fost deja condamnat printr-o hotărâre definitivă conform legii și procedurii ale aceluiași stat.

5. Împotriva deciziei instanței de apel, recurs ordinar declară inculpatul, care invocând prevederile art. 427 alin.(1) pct. 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel pe motiv că instanța de fond, aplicând în privința sa prevederile art. 85 Cod penal, a comis o eroare de drept, care ulterior a fost menținută și de instanța de apel. Instanțele de fond urmau a aplica în privința sa prevederile art. 84 Cod penal, deoarece infracțiunea prevăzută de art. 27, 187 alin.(2) lit. d),e) Cod penal, a fost săvârșită la 04.11.2013, adică înainte de a fi pronunțată sentința Judecătorei Strășeni din 04.05.2015.

5.1. Pe marginea recursului declarat, procurorul depune referință prin care solicită dispunerea inadmisibilității acestuia ca fiind vădit nefondat, deoarece apărarea în interesele inculpatului nu a atacat sentința instanței de fond sub aspectul legalității aplicării prevederilor art. 85 Cod penal, de aceea, motivele arătate în recursul ordinar, urmează a fi considerate ca fiind invocate contrar prevederilor art. 427 alin.(2) Cod de procedură penală și echivalează cu nefolosirea căii de atac, apelul.

6. Judecând recursul declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, *judecând recursul, instanța de recurs casează parțial sau total hotărârea atacată, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre dacă nu se agravează situația inculpatului.* Instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze total sau parțial, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărâri ilegale.

Potrivit alin. (2) art. 424 Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.*

Din conținutul recursului rezultă că, recurentul invocă ca temei de casare pct.10) alin.(1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că, *hotărârile instanței de*

apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Colegiul lărgit reține, că recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor, dar critică decizia contestată în partea ce ține de aplicarea prevederilor art. 85 Cod penal.

Cercetând materialele cauzei instanța de recurs consideră că în cauză sunt prezente erorile de drept menționate de recurent, instanțele de fond incorect aplicând în privința lui Vieru Vladislav prevederile art. 85 Cod penal și tipul penitenciarului, anume în această parte urmând a fi casate atât sentința instanței de fond cât și decizia instanței de apel.

Colegiul constată că, potrivit sentinței Judecătoriei Strășeni din 04 mai 2015, Vieru Vladislav a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 186 alin.(2) lit. d) Cod penal la pedeapsă sub formă de 3 ani închisoare, iar în baza art. 187 alin.(2) lit. d) Cod penal la pedeapsă sub formă de 6 ani închisoare. Conform art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit lui Vieru Vladislav pedeapsa definitivă sub formă de 7 ani închisoare în penitenciar de tip semiînchis.

Ulterior, asupra apelului declarat împotriva sentinței menționate, s-a expus instanța de apel, care prin decizia din 29 septembrie 2015, a dispus achitarea lui Vieru Vladislav în baza art. 187 alin.(2) lit. d) Cod penal pe motiv că nu a fost constatată existența faptei infracțiunii, acesta fiind considerat condamnat în baza art. 186 alin.(2) lit. d) Cod penal la pedeapsă sub formă de 3 ani închisoare în penitenciar de tip semiînchis.

Revenind la cazul din speță, Colegiul lărgit constată că infracțiunea prevăzută de art. 27, 187 alin. (2) lit. d),e) Cod penal, pentru comiterea căreia inculpatul a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Strășeni din 13 iulie 2016, care ulterior a fost menținută prin decizia instanței de apel din 18 noiembrie 2016, a fost comisă la 04 noiembrie 2013, adică până la emiterea sentinței Judecătoriei Strășeni din 04 mai 2015.

În situația creată, Colegiul lărgit conchide că la caz sunt aplicabile prevederile art. 84 alin.(4) Cod penal, care stipulează că *conform prevederilor alin.(1)-(3) se stabilește pedeapsa și în cazul în care, după pronunțarea sentinței, se constată că persoana condamnată este vinovată și de comiterea unei alte infracțiuni săvârșite înainte de pronunțarea sentinței în prima cauză. În acest caz, în termenul pedepsei se include durata pedepsei executate, complet sau parțial, în baza primei sentințe.*

De asemenea, Colegiul reține că instanța de fond, incorect a stabilit lui Vieru Vladislav și tipul penitenciarului în care acesta urmează să-și execute pedeapsa, eroare care a fost menținută și de instanța de apel, or potrivit art. 72 alin.(2) Cod penal *în penitenciare de tip semiînchis execută pedeapsa persoanele condamnate la închisoare pentru infracțiuni ușoare, mai puțin grave și grave, săvârșite cu intenție. Potrivit prevederilor art. 16 alin.(4) Cod penal, infracțiuni grave se consideră faptele pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen de până la*

12 ani inclusiv, categorie la care se atribuie și infracțiunea prevăzută de art. 187 alin.(2) lit.d) Cod penal comisă de inculpat, or pedeapsa maximă pentru aceasta este de 7 ani închisoare, prin urmare, Vieru Vladislav urmează a executa pedeapsa în penitenciar de tip semiînchis.

7. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de inculpatul Vieru Vladislav, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 noiembrie 2016 și sentința Judecătoriei Strășeni din 13 iulie 2016, în partea aplicării art. 85 alin.(1) Cod penal și stabilirii tipului penitenciarului, rejudecă cauza și pronunță o hotărâre nouă în această parte, după cum urmează:

lui Vieru Vladislav, recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 27, 187 alin.(2) lit. d),e) Cod penal la pedeapsă sub formă de 5 (cinci) ani închisoare și prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 septembrie 2015 în baza art. 186 alin.(2) lit. d) Cod penal la pedeapsă sub formă de 3 (trei) ani închisoare, conform art. 84 alin.(4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i se stabilește pedeapsa definitivă sub formă de 5 (cinci) ani 1 (una) lună închisoare, fără amendă, cu ispășirea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul executării pedepsei pentru Vieru Vladislav se calculează din 28 martie 2017, cu deducerea duratei deținerii în stare de arest preventiv și a pedepsei executate de la 04 mai 2015 până la ziua pronunțării prezentei hotărâri.

În rest, se mențin dispozițiile hotărârii atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la 25 aprilie 2017.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Iurie Diaconu

Elena Covalenco

Ion Guzun